

ચેક - ડ્રાફ્ટ ૩ માસ માટે જ માન્ય

પહેલી એપ્રિલ ૨૦૧૨થી ચેક અને બેંક ડ્રાફ્ટની અવધિ ત્રણ મહિનાની રહેશે. ચેક અને ડ્રાફ્ટની વેલિડિટી ઘટાડીને ત્રણ મહિના કરી દેવામાં આવે છે. આ વેલિડિટી અગાઉ છ મહિનાની હતી. રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાએ આ સંબંધમાં જાહેરનામું જારી કરીને કલ્પુ હતું કે, હવે ગ્રાહક દ્વારા રોકડ વ્યવહારો માટે આપવામાં આવેલા ચેક અને ડ્રાફ્ટની અવધિ ઈસ્યુની તારીખથી ત્રણ મહિનાની રહેશે.

રિઝર્વ બેંક જણાવ્યું હતું કે કેટલાક લોકો દ્વારા ચેક્સ, ડ્રાફ્ટ્સ, પે ઓર્ડર્સ અને બેકર્સ ચેક્સને છ મહિનાનાં ગાળા માટે ઈસ્યુ કરીને તેનો રોકડ વ્યવહારો તરીકે દુરુપયોગ કરવામાં આવતો હોવાનું સરકારની જાણમાં આવ્યું હતું તેથી આવા બોગસ વ્યવહારો રોકવા માટે તેની માન્યતા ઘટાડીને ત્રણ મહિનાની કરવામાં આવી છે.

બેંકોને પહેલી એપ્રિલ ૨૦૧૨થી જારી કરવામાં આવનાર ચેક અને ડ્રાફ્ટ પર પ્રિન્ટમાં ફેરફાર કરવા માટે પણ સુચના આપવામાં આવી છે. છેલ્લા થોડાક વર્ષોમાં એક સિસ્ટમ એવી વિકસિત કરવામાં આવી હતી જેમાં વ્યક્તિ 'એ' ની તરફેણમાં જારી કરવામાં આવેલા ચેકને વ્યક્તિ 'બી' ના ખાતામાં ટ્રાન્સફર કરી શકાતા હતા. આમ તેનો રોકડ વ્યવહાર તરીકે કે ચલણી નોટની જેમ ઉપયોગ કરાતો હતો પણ હવે નવા ધારાધોરણો અમલમાં આવ્યા બાદ આરબીઆઈને આશા છે કે આ દુરુપયોગને રોકી શકાશે.

આરબીઆઈએ બેંકોને એવી સુચના આપી છે કે એકાઉન્ટ પે ચેક અને ડ્રાફ્ટ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટમાં નામ ધરાવતી વ્યક્તિના ખાતામાં જ નાણાં જમા કરાવવામાં આવે. આ સંબંધમાં વધુ માહિતી મળી શકી નથી. પરંતુ બેંકરોએ કહ્યું છે કે આ હિલચાલથી વ્યક્તિગત ખાતેદારોને વધારે અસર થશે. કારણ કે કંપનીઓ મોટાભાગે ચેક અને ડ્રાફ્ટ મેળવવાના કલાકો પહેલાજ જમા કરાવે છે. કારણકે તેઓ કોઈ પણ વ્યાજની આવક ગુમાવવા માંગતી નથી. કાળાં નાણાંના દુરુપયોગને રોકવાના હેતુસર

